

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. ΠΕΑ VI, 19/1971

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Μανιάδης 1971

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) Βρυσαύλα...
(παλαιότερον ὄνομα: Τερεγαύνη), Ἐπαρχίας Κορινθίας
Νομοῦ Κορινθίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἀνδρέας
Β. Ζώγης..... ἐπάγγελμα Διδάκτελος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Βρυσαύλα Κορινθίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ἑρρία.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Χρῆστος Ν. Καραβᾶς
.....
ἡλικία 87..... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀγράμματος.....
..... τόπος κατοικίας Βρυσαύλα
Κορινθίας.....
Α. ΔΗΜ. Χ. Καραβᾶς Πέτρος Β. Βαλινγκράφον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Αἱ εὐφοραὶ διὰ σποράν καὶ αἱ
ἔφοροι διὰ βοσκὴν ποιμνίων.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ἔ. ν. η. β. δ. ε. ς......
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ἀνήκον εἰς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ὁχι. ἀνέμεν τὰν περιουσίαν μετὰ
τὸν γάμον τῶν τέκνων του.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ναι μετὶ τὴν γεωργίαν...*
καὶ μετὶ τὴν κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.) *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*
ἐργάται... ἀπὸ τὴν γεωργίαν...
εἰς χρῆμα... καὶ εἰς εἶδος...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπῆρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*
ἀπὸ τὴν γεωργίαν...

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται *Ναι* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ναι ἀπὸ τὴν γεωργίαν...*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐξοικονομῶντες... μετὰ ζωϊκὴν... καὶ ὀργῶντες...
 βοῶν... καὶ ἐξοικονομῶντες...

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Περὶ τοῦ 1918.

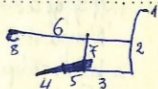
- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... τοῦ 1895 καὶ ἔπειτα...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον ταῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... ἀπὸ τοῦ 1895 καὶ ἔπειτα...

Μοιροῦντες... ὅλα τὰ κτήματα... ἔπειτα...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χρολὸν 4. ὄξυς 7. βελόνη 10. ...
 2. ὄξυς 5. χρολὸν 8. χρολὸν
 3. χρολὸν 6. βελόνη 9. ...

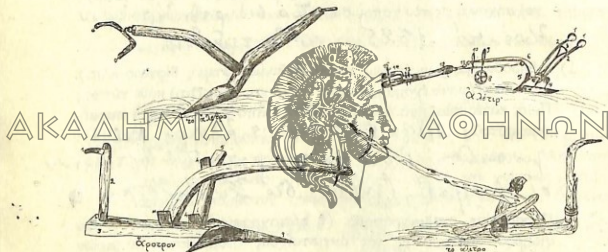

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Δὲν ἔχεται...
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ὅχι...

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *δ.σ. ν.δ.φ.χ.ε*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *κ.ρ.ο. ν.δ. 1957*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *κ.δ.σ. κ.μ.ρ.μ.σ. ε.φ.α.κ.*
ν.δ. δ.ι.ν.δ. τ.α.ν.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποίαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χεραλὰβ</i>	6. <i>Γαβάρει</i>	11. <i>Πολλὲς φορὲς</i>
2. <i>Κουρά</i>	7. <i>Πρωκός</i>	12. <i>ὅταν το β.α.</i>
3. <i>Κουκτούρι</i>	8. <i>Φτερά</i>	13. <i>βάρει δ.ν. ἔφα</i>
4. <i>Σπάθη</i>	9. <i>Ψι</i>	14. <i>νέ. β.α. τ.α.ν.</i>
5. <i>Κουρούνα</i>	10. <i>.....</i>	15. <i>κ.α.λ.ν.δ.α.ν.</i>

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

*Ποιὸν τὸν ὀνόμαζον προβάλλει
 τὴν τ.α.ν.*

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦταν τοῦ
ἰσίδιο. φιδ. ὄλα. τὰ χεῖμαται. ὅ. τεύχος.
τοῦ ἰσίδιο. ἦταν ὁ δένδρεος.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου... Τοξοειδής..

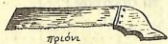
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἦταν

φτιαχμένα ἀπὸ ξύλο ἢ χερσὶ δάκτυλου, ἢ νουρά,
ἀπὸ μαντζουρί, καὶ γιγάρ. καὶ ἢ βολήθη.
ἦταν ὁ δένδρεος. τὸ ὕνι. μόνον.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

6. κεφαλαῖον, 6. κεφαλὴν, 6. τεκοβὴ κεφαλαῖον
ἀρίδι, ξυλοφαῖ, ἀρνάρι,.....

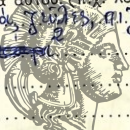
8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βόες. (βοδία. ἢ.. βοτ'δα.)*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
εἶναι. ἀπαραίτητος

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλα, πιζεύ-
λια κλπ.). *λ. λουριά, 2. ζεύλα, 3. πιζεύλια, 4. ζυγός, 5. μέταρος*

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).

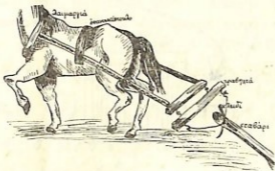
*ζεύλα. μέταρος καὶ εἶναι μὲς
ξύλινη κουλούρα δεμένη μετὰ τοῦ ζυγὸς
μετὰ τοῦ ζυγὸς καὶ τοῦ ζυγὸς.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *δὲν γίνεται*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *ἄρσεν... ὁ ἀγροῦ... ἡ διονύχια... καὶ... χωράριον... καὶ τὸν... βαλ... θουβε... πορτί... ὅρις... ἡ... γκαλμα... ταν.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Με... βιδωμένο... ἔχουν... μόνο... κλοχα... ἢ... μονλάρια... ὅχι... βόδια.*

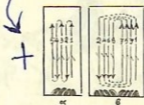
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *ἔα... βόδια... τα... ἔδεναν... αὐτο... τὰ... περᾶται... καὶ... εἰς... ἄκρες... τῶν... βουαινικῶν... εἰς... ἔδεναν... πῶς... βτη... γερολάβα... ὅταν... ὁ γεωργὸς... εἶδε... τὰ... γυρῶν... τὰ... βόδια... δεξιά... ἢ... ἀριστερά... τραβοῦν... με... τὸ... χεῖρ... τὸν... τὸ... δέξο... ἢ... τὸ... ἀριστερό... σχοινί.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (επίσης πώς γίνεται σήμερα) το ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

"Ὁρμυραν το ὀρμύρον, καὶ αὐτάνις.

61. Uddes graffing

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων
τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ
ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ἐρύγμω τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη)
ἐν λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, ὑαίτες, σιασιές, μεσσοράδες
κ.λ.π.); *Ἡ... σπορά... ἐν τῷ... ἐρύγμω... γίνεται...*

[illegible]

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με ἀὺλακιάν ; *Με' ἀὺλακιά*

ἡ δὲ πρὸς τὴν ἑξῆς ἀποστολήν αὐτῆς.

- 6) Πού υπάρχει ή συνθήχεια νά γίνεται ή σπορά τοῦ σίτου καί ἄλλων
δημητριακῶν μόνον μέ σκαπάνην, δηλ. νά μὴ χρησιμοποιῆται
ἄροτρον ; Μόνον βλ. ἀνω ζήτησ. οὐχ ἔτι

61. $\mu\epsilon\mu\epsilon\tau\epsilon\varsigma$ $\kappa\alpha\tau\alpha\gamma\alpha\gamma\epsilon\iota\varsigma$ $\omega\sigma\tau\epsilon$ $\delta\epsilon\iota$ $\mu\epsilon\omega\sigma\pi\eta$ $\kappa\alpha\iota$ $\mu\epsilon\tau\epsilon\tau\epsilon\iota$ $\tau\omicron$.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη όργώματος (άρωτριάσεως) ήσαν έν-^{ήν-χρήσει} παλαιότερον (ή σήμεραν). Δηλ. ή διάνοιξις τών αύλάκων μέ τόν ύνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Τὸ ὄρυγμα γίνετο πάλαι ἀντιπαραβολή.

maxims

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *εἰ... οἷαι...*

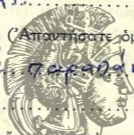
γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς:

- 1) Διὰ τὴν σποράν **δημητριακῶν**. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλυργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἑα... ὀργώματα... γίνεται τὴν ἴνοιξι... 2'... τὸ φθινόπωρο... 3'... πρῶτο χέρι... 4'... δῶτερο γίνεται... διβόλι... 5'... τρίτο... 6'... γίνεται... τριβόλι...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

7'... ἴδιο... 8'... παρὰ τὴν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαράγος τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίτου ἢ ἄλλο δημητριακόν... *9'... εἶναι...*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *10'... εἶναι... 11'... ἴδιο... 12'... φθινόπωρο...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. **τὸ δισάκν** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *13'... δισάκνι... 14'... ντορβάς... 15'... ὡς... 16'... μέγα... 17'... ὁρόο... 18'... 19'... 20'... 21'... 22'... 23'... 24'... 25'... 26'... 27'... 28'... 29'... 30'... 31'... 32'... 33'... 34'... 35'... 36'... 37'... 38'... 39'... 40'... 41'... 42'... 43'... 44'... 45'... 46'... 47'... 48'... 49'... 50'... 51'... 52'... 53'... 54'... 55'... 56'... 57'... 58'... 59'... 60'... 61'... 62'... 63'... 64'... 65'... 66'... 67'... 68'... 69'... 70'... 71'... 72'... 73'... 74'... 75'... 76'... 77'... 78'... 79'... 80'... 81'... 82'... 83'... 84'... 85'... 86'... 87'... 88'... 89'... 90'... 91'... 92'... 93'... 94'... 95'... 96'... 97'... 98'... 99'... 100'...*

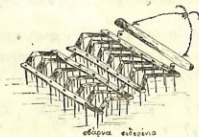
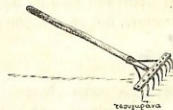
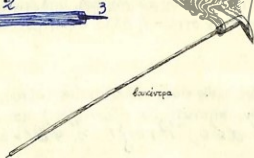
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Με' τὰ ζυῶνι. Σιδερέια θωάδι.
 αὐτὸν ἔχει. ἡ ἀποδοχὴ αὐτῶν ἐφ' αὐτῶν.
 βουκίαν. ἢ ἡ ἀποδοχὴ.

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα);

3) 'Η σκαφή μερών του άγρου που δέν έχουν όργωθή (μέ σκαλίδα, τσαπί κ. ά.); Νά γίνη εις την θέσιν των ώς άνω (1 - 3) έρωτημάτων περιγραφη έκάστου έν χρήσει έργαλείου και νά παρατεθούν σχεδιάσματα ή φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ένταυθα ένδεικτικώς σχεδιάσματά τινων έκ τούτων).

1. ξανά 6. σύμφωνα 2. Βουρμπ...
3. η δαφ... και η δα...
τα δάδια και να δουν γρήγορα

γ) Ἔργαλειά διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

1. Ἡ... ζανάρια... ξανό... διδερνίνο... θειώδι... με' νηοδοχ' γιὰ
να' βτερώνεται... ἐπὶ... ζῆλο.

2. Τοῦ... ξικαίρι... ἢ... τὰ... Πλάτυ... θειώδι... με' νηοδοχ'
γιὰ... βτερώνεται... ἐπὶ... ζῆλο.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον
καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸν... βοηθοῦν... ἢ... φικαῖνα... τοῦ... ἢ... τὰ... ροαυιδιά... του.
ἡ... βοηθοὶ... ὡ... ἢ... ἐργασία... τους... βωλομοίημα.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους. Τὰ... ὀσπρία... ἐ... ὀσπρία... ὀσπρία...
αἰ... το... γινώσκω, ὅπως... τὰ... ἀτάρι... αἰ... ἐ...
ἦ... ὀσπρία... τὰ... χωράφια... με'... ἀντακίς...

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Ὅλα... ἐ...
... ἀφρακαῖ... γιὰ... τὰ... ὀσπρία...
... ἀλλὰ... χρῆσι... ἐπὶ...

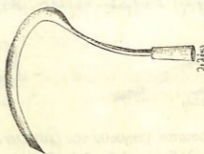
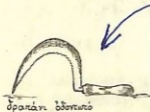
9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Δι'... ἐ... ὀσπρία... ὀσπρία...
... ὀσπρία...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Εργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μὲ τὸ δρεπάνι.
ἐξαικονισμένη... ἀκαθάρτη... θειοῖδα... ὀδοντω-
τή... με ζύλινο... χερσὶν...*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε:.....

χρ. χειροποίητα... ἀποβ. τοῦ δρεπάνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)......

*Πρὶν τὸ θεο θείσαν τὰ ~~κα~~ τριφύλλα καὶ τὸ
βίνο με δρεπάνια.
Εἴμεν μετ' ὀφθαλμοῦ.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)......

ὀδοντωτή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἦταν ζύλινη.

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ἔφτιασαν οἱ βιδροῖς (οἱ γύφοι). Σήμερα τὰ κομίζουν ἀπὸ τὸ ἐμπορικό.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

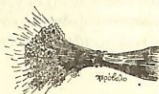
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἔφτιασαν οἱ βιδροῖς (οἱ γύφοι). Σήμερα τὰ κομίζουν ἀπὸ τὸ ἐμπορικό.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀκαθμία.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἔφτιασαν οἱ βιδροῖς (οἱ γύφοι). Σήμερα τὰ κομίζουν ἀπὸ τὸ ἐμπορικό.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ χερίες τοποθετοῦνται ἐπὶ ἐδάφους ὁμοῦ μαζί. ὁ ἕκαστος δράγμα χωριστὰ. ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *χεράβωλα*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *θερίζουν οἱ...*
αἱ γυναῖκες οἱ... *ἐρχόνται καὶ...*
ἐργάζονται τὰ... *ἀπὸ τῶν...*
Φαειδέρωχ. Καλαβρύτων......

2) Πώς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐκκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῖ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἐνηλθὺν κεν...*
με' μεροκάματο ἢ με' εἶδος ἔδω...
μεροκάματο... ἦσαν... καὶ με'...
φαγητό......

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφί-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατ'
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβά-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Φαειδέρωχ...*
οἱ γυναῖκες... *ἐπὶ ἀριστερᾷ...* *χερὶ...* *μὴ...*
παλῶσα... *μαθλινῇ...* *χοντρή...* *για...* *γὰ...*
μὴ... *τρυνή...* *εἰσὶ...* *αἱ...*

οἱ ἄνδρες οἱ... *γυναῖκες...* *ἐφωκῶν...* *μέσῃ...*
με' μὴ γουρίδα πανισ... *14* *ποῦ τὴν...* *ἐλεγον*
μπεθερίνα.

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Δεν ἀρχίζουν ποτέ. Τρίτη και δὲν τελειώνουν ποτέ ξάθβατο.*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ὅχι.*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ
Στο ἑωανν. μέρος καὶ τελευταίου χωραφιοῦ ἀφέναν 2 ἢ 3 τετραγωνικά μετρα χωραφιοῦ ἑδερίβτο. Τα βελχία αὐτὰ τα' ἔδωκαν γένεια.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ δεμάτιασμα γινόταν τὴν ἴδιαν ἡμέραν, ἀμέσως μετὰ τὸ θερίβτα.*

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμινους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

"Αλλοτε... τὰ... ἴδιος... τοῦ... τὰ...
 δὲ... αὐτοῦ... ὁ... ὡς... ἡμεῖς... γὰρ...
 τῇ... δὲ... αὐτῇ... τὰ... ἔδεκαν... μέ...
 δὲ... αὐτῇ... δὲ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... αὐτῇ... δὲ... (βελονοειδῆ)...
 ὡς... εἶχαν... μέ... μέ... μέ... βέ...
 νερό... γὰρ... τοῦ... ὡς... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσας δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

τὰ... ἡμεῖς... βέ... μὲ... ἀγροῦ...
 χωρὶς... ἐββ... ἐββ... γὰρ...
 καὶ... εἶχαν... ἐτοποθετοῦντο... τοῦ...
 ὡς... βέ... ἡμεῖς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορὰ ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δὴν γίνεσθαι καὶ μερῶν παρατάξεως.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὺν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ...? Ἐδωκεν καὶ ταῖς ἀνάγκαις πρῶτα πρῶτα, μετὰ πρῶτα βροχίς. ὅταν ἔρχεται... τότε ἡ ἀπό... καὶ ἡ ἀπό... καὶ ἔδωκεν μικρὰ χερσὶ βολαί... καὶ ἔδωκεν... τότε χερσὶ νὰ... ξηραθῶν... ἄλλο... ξηραίνονται... τότε μετὰ ἔδωκεν ὅτι τὴν ἀποδοῦν.

- 2) Πότε έθεριζετο ο σανός και με ποιον εργαλειον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *Θερίζοταν... το... Μαϊο... με... δρεπάνι.*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἰσχύει... οἰκογενεῖαι... εἶχε... καὶ... ἐξ ἑνὸς τῆς.

.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἄρχιζαν ἀπὸ
τῆς ἀρχῆς... ἰσχυρὰ... καὶ... ἔχουν... καὶ... 20' 25'
ἡδὺν μὲν.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματὰ λωνα... ἔχουν... μὲ τὰ ξιφάρια... μὲ το-

ποδὲς... ἀναλόγως... τὴν κατὰ βρῆχαν μὲ
χρῆσιν τῆς παρὰ τὸν ναὶ γινῆσθαι τὴν ἀπὸ τῆς

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος, πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)· ἔχουν... τὰ ἀμφοτέρω... πρὸς ἔχουν φε-

τρῶν, καὶ... κατὰ βρῆχαν... καὶ... παρὰ τὸν
ναὶ... ἐστρωμένον.....

.....

- 9) Ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ἔχουν... ναὶ
μὲ... ἀρχίζον... ἐξ ἑνὸς τῆς... γιὰ τὴν
τοῦ... θεωροῦσαν... ἡμερομηνία.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν θεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένῳ ζῶνι (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ἑξήκοντα στῦλοι, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγερός, στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιάγραμμα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλῶνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνιοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴ περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

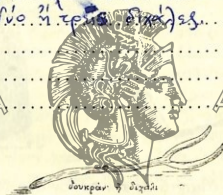
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ἀρχίζει τὰ ὠρμη. ὅταν γέβεται κ. ἢ μῆραι. γιὰ
τὰ μὲν. εἶναι. ἔφρα. τὰ βέλγη. πᾶσι. συνεχί-
ζέται. βελόν. μικρ. ἢ. ἀλβι. τὰ. ἡλιον.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἴς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

τὰ. διπράνι. πεταβενκέρν. α. ἀ. αὐ.
ξυλ. μ. δύο ἢ τρεῖς. διχάλες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

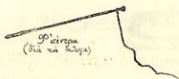
Μὲ τὸ διπράνι. ρίχνει. μῆται. βέ.
ἀλωνι. τὰ. ἐκποσβεταχία. πού. αὐτοὺν. ἔξω. τὰ. αὐθιχ. τὰ.
ἡμιν. πού. ἡρῖ. τὰ. ἔξω. τὰ. αὐθιχ. τὰ.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Χετίμο. αὐθιχ. τὰ. ἡλ. αὐθιχ. τὰ. ἡλ. αὐθιχ. τὰ. ἡλ. αὐθιχ. τὰ.
παρ. μ. αὐθιχ. τὰ. ἡλ. αὐθιχ. τὰ. ἡλ. αὐθιχ. τὰ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δύο ἔχει ἐπί τῃ ἀνατολίᾳ. Βαλμάδες
μὲν ὁρώσθη τὴν νύκτα.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δειώματα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροσιάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ αἰωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀφῆα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

ὁ γεωργὸς οὐ ποιεῖται τὰ ἀπλώματα. Πολλοὶ γὰρ οἱ κτηνὸν
'εἶχον ἀποφάσσει μὲν ὡς τὴν ἐλπίδα τὴν Βάρδα
οὐαὶ ἀλῶνιζε.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἔθισται τὰ βελία καὶ ἔθισται λίγα καὶ ποιεῖται
μὲ τὸν κόπανον ἢ βελίαρι.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἦρχον τὸν κόπανον ἢ βελίαρι. ἔχει μήκος περίπου
80 πόδες πᾶχος ἑκμῶρ διάμετρος 8 ὡς 10 πόδες
πᾶχος διὰ χεράρι ὡς 5 πόδες.

Τὸν ἐβελίαριαν ἀπὸ ξύλο πλατάνου ἢ
δέντρον (βαλανιδίαν)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου; (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... *Ριζ. τῆς φακῆς. καλατζαί.*

Πουμιά.....

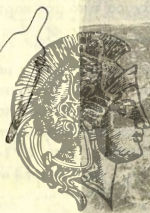

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμυροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ἐνοηθῆναι. αἱ ἰδία... ταί...*

ἰννηθῆναι. ταί, ἀλλὰ... ὡσθλῆς. φορεῖς... ἀλλὰ... ἐβ. ο. γ. δ. σ. ν. π. ο. ... αἱ μετὰ... πα... ραμφοί... ἔβαζαν... ἴδιαι... καί... ταί... ἐλάνιζαν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ε παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ή φωτογραφίας) Τού βεβαίως
αποζημιώσαν βεβ' αλ'ήνι πατάχαμα. Κωσανανθαν
μια ή βεβ' βρυβίς την ήμια, βεβ' ποσανιερμα
έχε βρυβ' να άχρυσοισίβη τα βεβ'α και
να χυρίβη βίβαα τον παρηβ.

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*...δὲν... ἔρχαν... εἶδεαι δι' αὐτὰς τὰ ἐργασίδια, ἀλλὰ
πρὸς τοὺς θεοὺς... ἐργασσέμεθα... ἐργασίδια τῶν δούλων
ἐκ πλάτης... ἐνεκουρίαζετο· καὶ τότε μετέστη.*

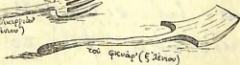
- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-

ψαπτε τον τρόπον λειτουργίας αυτής) Τον 1958, Δευ. την
 2/9/58, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833.

Kopivdij.

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λήχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἀλλαχοῦ· δικριγιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *δα. αἰγυγ. θρινάκι. βΤλχια. ζεγόνται*
ζηδωρα. Μαφύλαι. βουρος. το. ζηδωρα. για ζιχνη.
μ. το. αἰγυγ. αἰ. το. καρποθοδός. και. το.
φενεφ. το. ζνζινο.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

ἔχει σχῆμα ἐοικυμένον. Μόλις ἤρχισεν τὸ κόψασθαι τοῦ
βυρσοῦ ἔβασαν ἐπὶ μέσο τοῦ ἀγωνιστοῦ ἐνα χορτζή,
τὸ βυρσοχόρτζι ἐ γένω τον κοψίμων τὸ
χινώρα βυρσο για χίχνιεται.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

Πιέται μετὰ τὸ παρποδόγῃ καὶ μετὰ
τὸ γυνάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικᾶ εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ ὁ ἀνδρας καὶ τὸ γυναιδρας.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

λέγονται κόμπια. Ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς
ἀπὸ αὐτὰ μετὰ τοὺς ποδῶν καὶ μετὰ ἀνέ-
μιβρα μετὰ διπυρία καὶ ἢ γυνάρι, ἢ
τὸ βυρσινίβρα μετὰ τὸ δριφτόνι.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Dr. xpraxpocwotras juw.

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Εἴρεται με το δι' εσος. Αὐτὸ ἀποσπᾷται ἀπὸ
μετὰ κατεβιόβαρα παρ' ἑνὸς μετὰ τὰ ἑξ
βήματα περὶ τὸ πρῶτον ἐν ἑνὶ ἔξο.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλου μέσου, ὡς π.χ. κοσκί-

νων με ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

Λιχνίσουν, μὲν μναῖναι ἢ δὲ πικραίνονται σί-
βερα, λωχρουν τὰ πύφωλα καὶ τυχόν ἀχυρά
ἀνὰ τὸ σῦρον τοῦ βγαρίου.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

μὲ τὸ φτυάρι. Στὸ σῦρον χαράσσεται σταυ-
ρός μὲ τὸ φτυάρι καὶ πάλιν τὸ
αὐτοῦ καὶ τὸ φτυάρι κομοθεύονται,
ὥστε πορνεῖ τὸ σῦρον μὲ τὸ φτυάρι τῶν
μῖρος νὰ πορνεῖται καὶ τὸν πῦρον.

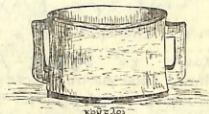
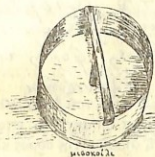
- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἄν... ἀνυψοῦνται εἰς ὕψος 2' 770.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἱπραξίν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ἐὰν δ' αὖτε πάλιν, τὸ κοινὸν αἰδέσθης, τὸ δ' ἄνω γινώσκῃς.
Μετρίοντα μὲν τὸ μέγιστον. Ἐὖτε μέγιστον
μετρίον ἔστιν αὖτε ἡρότων **11** οὐκ ἄρα.

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωναίτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημοτριακῶν (δύομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα, ἢ φωτογραφίας αὐτῶν).

χωρητικότης, οχήματα, και παρενέσται χρονογραφημάτων, ή φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ἔνα... μετὰ τοῦ ἔκταν... ἔνα... συνένε-
δνιο δοχτιὰ μετὰ τοῦ δοχτιὰ δοχτιὰ μετὰ
ἔνα... χρονογραφημάτων... ἔνα... μετὰ...

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς συνετι-

κων ; (Σημειώσατε λεπτομερώς εις εκαστην περιπτωσιν τας σχετι-
κάς συνθηκας) α. ωαδδηνέεδα... β. δό... καδδβι... γ. δ. τον' ερπύ.
δ' οριγύ φριαχνόταν σε μια juria τοδ βγι. πιδ. Έβζν
μαχμα ποκα-ποκα αως τον ένα τοχο βρον' αΗ. και
τα β. βοι. φαν. με... ωνηθ... με. βα. και... έξνω.-

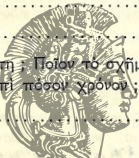
- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) εὐτὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

[illegible]

- Μετά την άρριση των περιφερειών,
από τα χωριέρα βράχια, όπου είδαμε να
απλώνουν βότρυ. Είς περιβόες, φορές ποτα
νισαν το βράδι με το ελπίδα

- 210x1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΡΟΣ ΠΟΙΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

A O H N n N

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δεῦ. βινυθί. Γερασ. καὶ Ζαχαρίας...
...πρξ!

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έόρκια, έσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

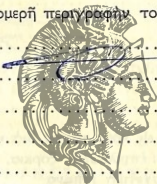

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

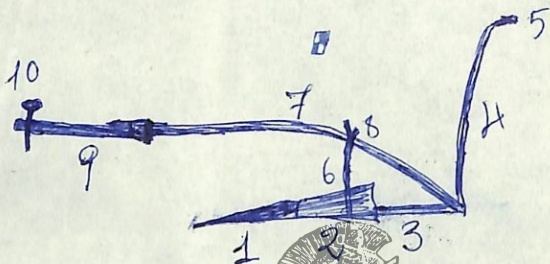
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Лігнро ЗДЗрл

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

1. ννι
2. φερά
3. Κουντούρι
4. νουρά
5. χερολάβα
6. Σηάθη
7. ~~Σταβάρι~~
8. Κουρούνα
9. Προβολλητάρι
10. Πρωγιός

Τὸ πρῶτο ἄλφειον

Ἄνω τὸ πρῶτο ἄλφειον ἐφύλατταν
μαὶ Παγὰνα, τὴν γήραν
καὶ τὴν ἄφραν ἐν βρύθῳ
τοῦ χωρίου καὶ οὐοῖο τὴν
ἔβριθε τὴν ἔρωγε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 7. Κεφ. Α' Παράμυθς Γ' ἐδάφ. 6)

Περιγραφή γεγίματος βοδιῶν ἐπὶ ζύγῳ
ἀγέρι.

Ἰάνων ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τῶν βοιδῶν
ἔβαζαν τὸ θυγὸν. Περνοῦσαν ἐπὶ λαιμοῦ
τῇ ζεύγῃ καὶ συνέχον τὴν περ-
νοῦσαν ἀπὸ δύο τριῶν κατακόρυφον
ποὺ εἶχε ὁ θυγὸς καὶ τὶς στερέωναν
να μὴν πέτουν με' ἓνα ὀριζόντιον
ζύγῳ ποὺ τὸ ἔλεγαν πιζέλι.

Περνοῦσαν τὰ βραβάρια, ἢ ἂν δὲν
ἔφτανε ἀπὸ τοῦ πρόσδεστος τὸ
προβολλητάρι, με' βραβάρια
καὶ ἀπὸ τὴν ὠλενρά τοῦ κεφαλίου
τῶν ζώων, τὴν μηροβυινὴ δηλαδὴ,
περνοῦσαν με' ζυγὰ κατακόρυφον
τρίτην τοῦ βραβαρίου ἢ προβολ-
ητάριον ἓνα ζύγῳ, διὰ νὰ
φαντεῖται ἐπὶ μέγαρον καὶ νὰ
μὴ φύγῃ. Ἐδύσαν ἀμφότες με' τὰ
λαυρία τὸ μέγαρον, ἐπὶ θυγὸν
~~λαυρία~~ γὰρ γιὰ νὰ μὴν πᾶν

μπρός ήβου. Έδωκαν άνόμην ένα
 έχοιμι βρά' κάραια τω βοδινώ και
 το κραύσε ο γερολάτης για να
 διευδην τα βοΐδα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ